

Gemeente Rheden

Raadsvergadering

Datum: 12 november 2019
Locatie: gemeentehuis De Steeg, raadszaal
Voorzitter: burgemeester C. van Eert
Griffier: mevrouw M. Kateman
Wethouders: de heer R. Haverkamp, de heer M. Budel, mevrouw G. Hofstede, de heer T. Klomberg
Gemeentesecretaris: de heer J. W. Kettelerij
Verslag: de heer Ritzerfeld

Aan de orde:

- 1 Opening
- 2 Programmabegroting 2020
- 3 Sluiting

Aanwezig

Mevrouw M. Visser	VVD
De heer R. Koekkoek	VVD
Mevrouw Y.A.W. Hopmans	VVD
De heer J.M.J. Uijthof	VVD
De heer J.G. Hanssen	VVD
De heer T.T. Frijlink	CDA
Mevrouw M.A. Reinders-Lueb	CDA
De heer A. de Lange	CDA
De heer C.C.J.M. Weijers	CDA
Mevrouw J. Dirks	SP
Mevrouw L.A. van Vliet	SP
De heer J.A. Kuijpers	SP
De heer Sivasli	SP
Mevrouw M. Noorland	PvdA
De heer J. de Ruiters	PvdA
De heer N. Booij	PvdA
De heer H.J. van Valburg	PvdA
Mevrouw K.H. den Hertog-Heins	D66
De heer K. Verspui	D66
De heer E.P.F.L. Roumen	D66
De heer T. Endevelt	GL
De heer C. Pos	GL
Mevrouw L.M. Nieuwenhoven	GL
Mevrouw M. Rook	GPR/B
De heer T.K.J. Eskes	GPR/B
De heer A. Bosveld	GPR/B
De heer H. Witteveen	CU

1. Opening

De VOORZITTER heet de aanwezigen welkom en opent de vergadering. Mevrouw Reinders en de heer De Ruiters van de PvdA, de heer Bosveld van GPR/B en de heer Kuijpers van de SP zullen later aansluiten. Er zijn geen aanpassingen op de agenda.

2. Programmabegroting 2020

Het voorstel is om: a) in te stemmen met de begroting 2020 inclusief de paragraaf en de bijlagen en hiermee het pakket aan maatregelen zoals opgenomen in de programmabegroting 2020; b) in te stemmen met het onttrekken van € 1.951.000 uit de algemene reserves ter dekking van het begrotingsresultaat 2020; c) in te stemmen met het vormen van een bestemmingsreserve van € 1.000.000 voor de jeugd en Wmo voor het jaar 2020 en deze ten laste te brengen van de algemene reserve en wanneer in de komende vier jaren sprake is van een positief begrotingsresultaat dit terug

te laten vloeien naar de algemene reserve; d) kennis te nemen van de meerjarenbegroting voor de jaren 2021, 2022 en 2023.

De VOORZITTER merkt op dat de heer Klomberg portefeuillehouder is maar dat het debat met het hele college is. Hij nodigt de fracties uit om in eerste termijn naast hun algemene beschouwingen ook eventuele moties en amendementen in te dienen. Hij nodigt vervolgens mevrouw Hopmans uit voor de bijdrage van de VVD.

Mevrouw HOPMANS (VVD) juicht het pakket met ombuigingen toe. De heldere visie Rheden Krachtiger in Balans vraagt om een krachtige aanpak. Uitgaven moeten worden aangepast, gevolgd door dingen efficiënter doen en ten slotte verhoging van inkomsten. Zij is blij dat de ozb niet hoeft te worden verhoogd. De afvalstoffen- en rioolheffing kostendekkend maken is pijnlijk maar wel eerlijk en de kwijtschelding blijft gewoon bestaan. De schuld van de tekorten mag niet bij de minima worden gelegd. Alle coalitiepartners hebben iets van hun speerpunten ingeleverd. De VVD is blij met tussenrapportages maar vraagt zich af waarom bespreking in de raad zo lang duurt. De bibliotheek is belangrijk en de vestigingen in Velp, Rheden en Dieren moeten in stand blijven. De bezuiniging op de bibliotheek is pijnlijk. De invulling daarvan is aan de bibliotheek. Er is nog tijd voor onderzoek want de bezuiniging gaat pas 2021 in. De heer Witteveen zal mede namens de VVD een motie indienen. Participatie is essentieel. Er zijn al grote stappen gezet maar dit kan nog beter. Bewoners van de Schietbergseweg voelden zich niet gehoord bij de omgevingsvisie buitengebied. Er zijn ook successen in het afgelopen anderhalve jaar. 10% van de bijstandsgerechtigden stroomde uit. Er is nog steeds een barmhartig minimabeleid. De P&C-cyclus is aangevuld met kwartaalrapportages. Er is eensgezindheid over de problematiek van streefwaarden. Bouwlocaties zijn in beeld gebracht voor 800 woningen. De gemeente is op de goede weg.

De heer ENDEVELD (GL) merkt op dat in deze begroting juist wordt bezuinigd op de armen. Hij vraagt hoe de rijken bijdragen. GL zou graag inkomenspolitiek bedrijven, waarbij de ozb een van de weinige instrumenten voor een gemeente is.

Mevrouw HOPMANS (VVD) zegt dat bezuinigingen conform het uitgangspunt van de raad zijn. Er wordt bezuinigd waar tekorten zijn ontstaan. Er is wel degelijk een lastenverzwaring voor iedereen. De afvalstoffen- en rioolheffing wordt verhoogd. Een ozb-verhoging zou bovendien niet alleen de rijken treffen, maar ook starters, senioren en mensen met een middeninkomen.

Mevrouw DIRKS (SP) vraagt van welke andere bezuinigingen naast de bibliotheek mevrouw Hopmans wakker heeft gelegen.

Mevrouw HOPMANS (VVD) vindt de versobering van de voorzieningen pijnlijk, maar wijst erop dat de bezuinigingen vooral liggen in een efficiëntere werkwijze, waarbij zij aangeeft niet zo snel ergens wakker van te liggen.

De VOORZITTER nodigt vervolgens de heer De Lange uit voor de bijdrage van het CDA.

De heer DE LANGE (CDA) vindt het goed dat een algemene beschouwing aan de begroting voorafgaat. Er moet worden besloten tot ingrijpende ombuigingen en onderliggende aanpassingen. De nadruk moet komen op de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de inwoners in plaats van de overheid en de markt. Vrijwilligersorganisaties worden ontzien. Er zijn geen onomkeerbare besluiten. Er wordt verder geïnvesteerd in de economische ontwikkeling waarbij huishoudens met kinderen en middeninkomens worden ontzien. De tekorten op de jeugdzorg zorgen voor hoofdbrekens want de vraag neemt alsmaar toe. Hierover is ook een brandbrief gestuurd naar de landelijke CDA. De samenleving moet worden betrokken en men moet veel kritischer worden met het inschakelen van jeugdzorg. Het CDA stelt invoering van een vrijwillige eigen bijdrage voor en zal hiervoor een motie indienen. Het CDA steunt ook een motie inkomensvoetstuk voor tweeoudergezinnen met kinderen die de PvdA zal toelichten. Het CDA zal de motie van CU steunen om de bibliotheek open te houden, maar houdt wel vast aan de 10% bezuiniging. Hierbij wijst de heer De Lange op het teruglopend gebruik van de bibliotheek. Het CDA onderschrijft de inkomstenverhogende voorstellen in de begroting. Wat betreft de hardheid en de haalbaarheid zou er een task force komen met als stuurgroep het volledige college. Dit is geruststellend maar de heer De Lange vraagt zich af hoe het werk van task force en stuurgroep in de komende maanden eruit zal zien en hoe de raad betrokken blijft. Hij dankt tot slot het college en de ambtenaren.

Motie 'Naar een betaalbare jeugdzorg' (motie 1)

De raad van de gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de programmabegroting 2020 inclusief de bezuinigingsmaatregelen,

Constaterende dat:

- 1) de gemeente te kampen heeft met een fors begrotingstekort;
- 2) onderdeel van dit tekort uitmaakt de steeds stijgende vraag naar en kosten voor de jeugdzorg;
- 3) er sprake is van grote zorgen ten aanzien van deze stijgende lijn van de kosten van de jeugdzorg.

Overwegende dat:

- 1) de toenemende vraag naar en stijgende kosten van jeugdzorg een zorgelijke ontwikkeling is;
- 2) de financiële situatie van de gemeente zodanig is dat ook gekeken moet worden naar hoe de kosten van de jeugdzorg in de hand kunnen worden gehouden;
- 3) het belang van goede en betaalbare jeugdzorg in de gemeente Rheden van grote waarde is;
- 4) er maatschappelijke ontwikkelingen zijn die de achtergrond vormen van de groeiende vraag naar jeugdzorg;
- 5) het invoeren van een vrijwillige eigen bijdrage in de jeugdzorg kan bijdragen aan bewustwording en inzicht in de kosten van de jeugdzorg voor de gebruikers.

Draagt het college op:

- a. om onderzoek te doen naar de mogelijkheid en werkwijze om een vrijwillige eigen bijdrage in te voeren bij de gebruikers van de jeugdzorg;
- b. de gemeenteraad te informeren over de uitkomsten van het onderzoek uiterlijk in het eerste kwartaal van 2020.

Fractie CDA; Cyril Weijers

Mevrouw ROOK (GPR/B) vraagt of deze motie een aanvulling is op het voorstel van GPR/B om een praktijkbegeleider jeugd bij huisartsen neer te zetten. Zij vraagt wat een vrijwillige bijdrage daaraan toevoegt.

De heer DE LANGE (CDA) zegt dat het CDA het voorstel van een praktijkbegeleider jeugd bij huisartsen van harte ondersteunde. De vrijwillige bijdrage kan bijdragen aan bewustzijn en zo een nuttig bouwsteentje zijn.

Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) stelt vraagtekens bij zelfredzaamheid en verwijst naar het rapport van de WRR "een realistisch perspectief zelfredzaamheid" dat concludeerde dat de overheid dit overschat. Samen oplossen is niet de realiteit want er is een trend van meer individualiteit die de regering bovendien bevordert.

De heer DE LANGE (CDA) vindt dit geen zwart-wit discussie van alleen doen of volledig vertrouwen op hulpverlening. Hij is niet gelukkig met de trend van meer individualiteit maar hij is ook iemand van idealen die uitgaat van wat beter is naar de toekomst toe.

De VOORZITTER nodigt vervolgens mevrouw Dirks uit voor de bijdrage van de SP.

Mevrouw DIRKS (SP) beschrijft hoe onder premier Rutte een groot deel van de verantwoordelijkheid voor de verzorgingsstaat van de rijksoverheid verschoof naar wethouders. Dit was goed bedoeld en niemand hield het tegen. De begroting van Rheden is politieker dan ooit en de financiële situatie is verslechterd. Zij gaat in het bijzonder in op vier punten. Ten eerste zouden bezuinigingen niet nodig moeten zijn omdat in Den Haag miljarden op de plank liggen. Ten tweede lijken politieke knopen al doorgehakt: verhoging van de ozb is onbespreekbaar en coalitiepartijen willen sluiting van de bibliotheek eigenhandig voorkomen. Daarom komt de gezamenlijk oppositie met een groot aantal tegenvoorstellen. Ten derde worden diverse maatregelen uit transformatieplan 2.0 doorgevoerd waarvan de effecten onduidelijk zijn. Er zitten ook veel fouten in de begroting. Bijvoorbeeld bij voorstel 57 is het onduidelijk of het om de Omgevingswet of de structuurvisie gaat. Ten vierde is de begroting politieker dan ooit met de visie van Krachtiger in Balans, waarin het college niet wijst naar Den Haag als veroorzaker van de tekorten maar dit wijt aan de disbalans van de populatie. Deze populatiepolitiek is niet door de raad gedeeld. Zowel qua inhoud als proces is dit onjuist. Er zijn veel pijnlijke maatregelen voor inwoners zoals minder uren dagbesteding, lagere inkomensvoetstukken, alleenstaanden en alleenstaande ouders, strenger indiceren in de jeugdlijst en wachtlijsten en de bezuiniging op de bibliotheek. De SP maakt zich hard voor kwetsbare mensen die leunen op de staat omdat de complexiteit van het leven ze soms boven het hoofd groeit. Solidariteit is voorwaarde waar

natuurlijk een prijskaartje aan vast zit. Van de financieel sterke schouders kan meer worden gevraagd en dan gaat het over verhoging van de ozb. Daarom dient SP samen met GL en GPR/B de volgende zes amendementen in.

Amendement 'Sturen op indiceren' (amendement 1)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019 sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met tekorten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Het belangrijk is dat inwoners de juiste zorg krijgen;
14. Daar waar processen beter en passender kunnen worden ingevuld dit ook moet gebeuren;
15. Het onwenselijk is om daar vooraf al een taakstelling aan te koppelen, omdat het risico dan bestaat dat de belangen van de begroting vóór de belangen van de inwoners gaan.

Besluit:

- a. De punten 43 (meer sturen op team toegang), 45 (aanscherpen indicering door verwijzers) en 46 (aanscherpen werkwijze jeugdzorg) op pagina 38 van de programmabegroting en in Bijlage 4, pagina 26 aan te passen, met dien verstande dat:
 - de bedragen voor 2020, 2021 en 2022 op 0 worden gezet;
 - vanaf 2023 de bedragen € 100.000 voor maatregel 43, € 225.000 voor maatregel 45 en € 50.000 voor maatregel 46 worden.
- b. Het verschil te dekken met de daarvoor benodigde verhoging van de ozb en de programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.
- c. De raad via de P&C-cyclus te informeren over de gevolgen van deze extra sturing en aanscherping – zowel wat betreft de cijfers als de inhoudelijke effecten.

SP, Jorine Dirks; GPR/B, Thomas Eskes; GL Tim Endevelde

Amendement 'Proactief toezicht Wmo en Jeugdzorg' (amendement 2)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met tekorten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;

10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Daar waar proactief toezicht houden beter en passender kan worden ingevuld dit ook moet gebeuren;
14. Het onwenselijk is om daar vooraf al een taakstelling aan te koppelen, omdat het risico dan bestaat dat de belangen van de begroting vóór de belangen van de inwoners gaan;
15. Het belangrijk is eerst verder te onderzoeken op welke manier dit zinvol kan worden vormgegeven;
16. Tot dit onderzoek klaar is, maatregel 40 (lokale investering toezicht Wmo en jeugdzorg) dus ook niet ingevoerd hoeft te worden.

Besluit:

- a. Punt 39 (Lokaal versterken Toezicht Wmo en jeugdzorg) op pagina 38 van de programmabegroting en uit Bijlage 4 op pagina 26 te schrappen en te verplaatsen naar Bijlage 3: Nul-lijst;
- b. Het verschil te dekken door niet invoeren van maatregel 40 (lokale investering toezicht Wmo en Jeugdzorg) en het restant te dekken met de daarvoor benodigde verhoging van de ozb en de programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.
- c. De raad via de P&C-cyclus te informeren over de gevolgen van dit proactief toezicht houden – zowel wat betreft de cijfers als de inhoudelijke effecten.

SP, Jorine Dirks; GPR/B, Thomas Eskes; GL Tim Endevelde

Amendement ‘Tijden dagbesteding’ (amendement 3)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met tekorten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Dagbesteding voor inwoners met indicatie een belangrijke voorziening is;
14. Het college in beantwoording aangeeft dat er inderdaad sprake is van inkrimping van het aantal uren;
15. Deze bezuiniging mogelijk ook consequenties heeft voor de personele inzet bij zorgaanbieders;
16. Wij van mening zijn dat een bezuiniging van een kwart op het budget (€ 455.000 op € 1.800.000) voor dagbesteding buitengewoon veel is;
17. Consequenties voor gebruikers en aanbieders van dagbesteding, maar ook voor derden (als taxibedrijven, mantelzorgers, vrijwilligers) op dit moment totaal onbekend zijn.

Besluit:

- a. Punt 38 (aanpassen tijden dagbesteding) op pagina 38 van de programmabegroting en Bijlage 4, pagina 26 aan te passen, met dien verstande dat: in 2020 geen bedrag wordt ingeboekt en vanaf 2021 € 227.500 wordt ingeboekt (dus ook in 2022 en 2023);

- b. Het verschil te dekken met de daarvoor benodigde verhoging van de ozb en de programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

SP, Jorine Dirks; GPR/B, Thomas Eskes; GL Tim Endevelt

Amendement 'Pilot schoonmaakbedrijf' (amendement 4)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met tekorten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. De raad in september in meerderheid heeft ingestemd met een pilot van een jaar wat betreft schoonmaakdienst als huishoudelijke hulp;
14. Het college in beantwoording op vragen aangeeft dat er niet bij voorbaat al sprake is van verlenging;
15. De raad ook nog geen besluit heeft genomen over continueren;
16. Het dan ook voorbarig is om al voor drie jaar zo'n forse bezuiniging in te boeken.

Besluit:

- a. Punt 33 (nieuwe algemene voorziening met schoonmaakbedrijf) op pagina 38 van de programmabegroting en Bijlage 4, pagina 26 te schrappen;
- b. Het verschil met ingang van 2021 te dekken met de daarvoor benodigde verhoging van de Onroerende Zaak Belasting en de programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

SP, Jorine Dirks; GPR/B, Thomas Eskes; GL Tim Endevelt

Amendement 'Geen bezuiniging op armoedebeleid' (Amendement 5)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met tekorten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Er een groeiende groep inwoners moeite heeft om rond te komen;

14. Deze groep inwoners rekent op toeslagen om bijvoorbeeld te kunnen reserveren voor ziektekosten of andere noodzakelijke uitgaven;
15. Het Nibud heeft geconstateerd dat gezinnen met kinderen vaker geld tekortkomen;
16. Het wenselijk is om voor die groep een verhoging van de individuele inkomenstoelage te realiseren;
17. Het onwenselijk is om de overige categorieën te korten.

Besluit:

- a. Punt 19 (hoogte tegemoetkomingen individuele inkomenstoelagen bijstellen) op pagina 38 van de programmabegroting en Bijlage 4 Overgenomen maatregelen aan te passen, met dien verstande dat de verlaging van de individuele inkomenstoelage wordt geschrapt en de verhoging van € 11 voor de doelgroep gehuwden/samenwonenden blijft staan;
- b. Het verschil te dekken met de daarvoor benodigde verhoging van de toeristenbelasting en de programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

SP, Jorine Dirks; GPR/B, Thomas Eskes; GL Tim Endevelt

Amendement 'RIQQ naar nul' (Amendement 6)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met tekorten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Veel inwoners, verenigingen en organisaties moeten bijdragen aan de bezuinigingen;
14. Op dit moment niet duidelijk is of en zo ja, hoeveel er bezuinigd zou kunnen worden bij het RIQQ.

Besluit:

Punt 27 (besparing subsidie RIQQ met 20%) vanuit bijlage 5 te verplaatsen naar bijlage 3, de nullijst bij de Programmabegroting 2020.

- a. Het college te laten onderzoeken welke bezuinigingen eventueel wel mogelijk zouden zijn.
- b. De Programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

SP, Jorine Dirks; GPR/B, Thomas Eskes; GL Tim Endevelt

De heer POS (GL) vraagt of de gemeente blij moet zijn met de toegenomen vraag bij vooral jeugdzorg maar ook Wmo en andere dienstverlening. Hij vindt de gedachte van het CDA dat men het met de samenleving moet doen interessant is maar dan moet men zich niet terugtrekken uit de samenleving door te zeggen dat het geld op is. Deze begroting veroorzaakt een trendbreuk. Wat betreft de zorg zijn belangrijke afspraken gemaakt met de samenleving en deze begroting neemt eerst een besluit en gaat dan pas naar de samenleving toe met de mededeling dat ze het moet oplossen. Moet de toenemende behoefte aan zorg niet gehonoreerd worden?

Mevrouw DIRKS (SP) vindt het op zich niet slecht dat decentralisatie juist bij de jeugdzorg leidt tot meer gebruik ervan, maar dat de bezuinigingen bij deze stelselwijziging het probleem zijn.

De heer DE LANGE (CDA) werpt de aannahme van terugtrekken uit de samenleving verre van zich. De huidige betalingssystematiek tussen rijk en gemeente moet anders en daar wordt serieus over gepraat. De landelijke CDA-fractie is ook uitdrukkelijk benaderd. Tegelijkertijd kan er niet steeds meer worden uitgegeven aan de zorg. Bovendien moet de ozb niet worden gebruikt ter financiering van dit

soort vraagstukken. Heel veel maatregelen hebben betrekking op de organisatie want de gemeente wil dat zoveel mogelijk geld rechtstreeks naar de burgers gaat.

Mevrouw HOPMANS (VVD) refereert aan de 'trits' aan amendementen en vraagt waarom mevrouw Dirks geen tegenbegroting heeft ingediend zoals haar collega's in Arnhem.

Mevrouw DIRKS (SP) antwoordt dat de oppositie geen ambtelijke organisatie heeft om een tegenbegroting door te rekenen. De amendementen geven een aantal politieke keuzes weer. Daar moet niet denigrerend over worden gedaan.

De heer VAN VALBURG (PvdA) vraagt voor welk totaalbedrag de SP de ozb wil verhogen.

Mevrouw DIRKS (SP) zegt dat de ozb niet bij alle maatregelen de dekking is. De SP verhoogt niet graag de ozb maar wil de pijnlijke maatregelen niet invoeren. Zij hoopt dat men elkaar kan vinden.

De heer ENDEVELD (GL) geeft aan dat het bij een bierviltjesberekening gaat om € 50 extra ozb op jaarbasis bij een huis van € 2 ton voor alle maatregelen. Het hangt ervan af welke maatregelen worden gesteund. Hij vraagt of voor de heer Van Valburg een ozb-stijging een optie is.

De heer VAN VALBURG (PvdA) concludeert dat het gaat om een ozb-verhoging van 17-18%. Zijn fractie zal de voorstellen en de noodzakelijke dekking afwegen tegen extra lasten voor de burger.

De heer WITTEVEEN (CU) heeft moeite de overrompelende opsomming van voorstellen bij te houden. Hij vraagt of de SP de onbeheersbaar wordende kosten geen probleem vindt. Zonder bezuinigingen is er geen prikkel om iets te doen aan de tomeloze stijging van de kosten. Veiligheidshalve de ozb verhogen kan hij niet verantwoorden.

De heer UIJTHOF (VVD) refereert aan een presentatie in januari die toonde dat 40% meer individuen een uitkering kregen met 60% meer verstrekkingen. Dat krijgt men met een ozb-verhoging niet voor elkaar. Hij vraagt welke bezuinigingen of beperking van verstrekkingen de SP wil, behalve de ozb.

Mevrouw DIRKS (SP) deelt de zorgen over de stijgende kosten maar vindt het een perverse prikkel daar de komende jaren al zulke forse bezuinigingen aan te hangen. Er moet eerst gekeken worden waar de werkwijze aan te passen en wat dat oplevert. De amendementen van de SP en de nog in te dienen amendementen door GL en GPR/B bieden voldoende richting.

De heer ESKES (GPR/B) wijst op het gevaar dat mensen door scherper indiceren geschaad worden. Het is wel goed mogelijke bezuinigingen te onderzoeken, maar ze moeten niet vooraf ingeboekt worden als de effecten daarvan nog niet bekend zijn.

Mevrouw VAN VLIET (SP) vindt de enorme reorganisatie met gelijk inboeken van bezuinigingen dezelfde fout als landelijk is gemaakt bij de decentralisatie.

De heer UIJTHOF (VVD) vindt het prettig dat collega's aangeven dat goed moet worden gekeken naar bezuinigingen op deze vlakken want dat is echt nodig.

De VOORZITTER nodigt vervolgens mevrouw Noorland uit voor de bijdrage van de PvdA.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) vindt het huishoudboekje een belangrijk onderdeel van het raadswerk. Besluiten vallen altijd onder druk van de financiële situatie. De PvdA wil de kwetsbare inwoners kunnen blijven helpen. Dit doet het college door algemene voorzieningen in te stellen, zodat maatwerk beschikbaar blijft als het echt nodig is. Beleid is wel degelijk mogelijk en wordt ingezet op aanpak van kinderarmoede, zorg en voorzieningen, en passende woningen. Er wordt hard gewerkt aan preventieve maatregelen. Er is een forse bezuiniging van € 1,8 miljoen op de Wmo. Tegelijkertijd is er een lobby richting VNG en rijksoverheid om de inkomsten op de taakvelden jeugd en Wmo structureel te verhogen. Hier zijn de eerste resultaten al behaald. De PvdA geeft groen licht voor de uitvoering van de begroting. De PvdA heeft zorgen over de enorme toename op de taakvelden Wmo en jeugd en over de vraag of de bezuinigingsoperatie echt is te realiseren. Zij zal hier kritisch naar blijven kijken en merkt op dat alle bezuinigingen omkeerbaar zijn. Om te zorgen dat iedereen mee kan blijven doen dient de PvdA met het CDA een motie inkomenstoeslag voor tweoudergezinnen met kinderen in.

Motie 'Inkomenstoeslag voor tweoudergezinnen met kinderen' (motie 2)

De raad van de gemeente Rheden in vergadering bijeen d.d. 12 november 2019, sprekende over de Begroting 2020 en de Programmabegroting 2020,

Concluderend dat:

Een van de voorgenomen bezuinigingen betreft een bijstelling van de individuele inkomensvoetlagen (blz.38 Begroting 2020 en Bijlage 4: Overgenomen maatregelen, nummer 19),

Overwegende dat:

- De bijstelling van de individuele inkomensvoetlag voor gehuwden/ samenwonenden zonder kinderen en tweeoudergezinnen met kinderen eenzelfde bijstelling omhoog betreft;
- In de Nibud rapportage rond minimabeleid duidelijk wordt gemaakt dat juist de huishoudens met (oudere) kinderen het moeilijk hebben om de touwtjes aan elkaar te knopen;
- Voor deze doelgroep extra aandacht moet blijven;
- Diverse gemeenten (bijvoorbeeld Berg en Dal, Enschede) een verdergaande differentiatie in de categorieën hanteren voor de toekenning van individuele inkomensvoetlag dan de gemeente Rheden;
- Het hanteren van meerdere categorieën mogelijk financiële ruimte schept om gezinnen met kinderen een hoger bedrag aan individuele inkomensvoetlag te geven dan echt)paren/samenwonenden zonder kinderen.

Roep het college op:

te onderzoeken op welke wijze er een herverdeling kan komen ten gunste van tweeoudergezinnen met kinderen binnen de voorgenomen bijstelling/versoering van de individuele inkomensvoetlag van € 29.000 vanaf 2020 e.v.

PvdA, Marleen Noorland; CDA, Bert de Lange

De heer ENDEVELD (GL) vraagt hoe de bezuinigingen op de Wmo een oplossing kunnen zijn voor sociale problemen. Hij vraagt waarom de PvdA niet kiest voor lastenverhogingen of bezuinigingen in andere sectoren. Hij wijst op de kortingen op de GelrePas, de Wmo en de jeugdzorg en verzoekt mevrouw Noorland om een goede maatregel te noemen die de coalitie neemt. Zit dit alleen op de algemene voorzieningen of zijn er nog andere concrete maatregelen? Hij tekent aan dat ook andere coalities mogelijk zijn.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) zegt dat enorm hard is gewerkt om te zorgen dat de maatregelen zo min mogelijk betrekking hebben op de daadwerkelijke zorg bij mensen thuis. Een concrete maatregel op het gebied van kinderarmoede is dat brugklassers die het echt niet kunnen betalen een smartphone krijgen.

Mevrouw VAN VLIET (SP) merkt op dat tweeoudergezinnen er toch al iets op vooruit gaan en vraagt wat de PvdA met de motie beoogt.

Mevrouw ROOK (GPR/B) vraagt of de PvdA heeft gedacht aan eenoudergezinnen die in de voorstellen heel hard achteruitgaan. Ze verzoekt de tekst op dit punt aan te passen.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) legt uit dat de PvdA een uitsplitsing wil maken tussen gezinnen zonder en met kinderen, waarbij gezinnen met kinderen iets meer profiteren. Zij zal naar de tekst kijken.

De heer POS (GL) vraagt hoe mevrouw Noorland de heer Bijlsma kan verzekeren dat hij geen kostenpost is of zal worden.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) geeft aan dat bij de verdeling van het geld ervoor gezorgd moet worden dat ook de heer Bijlsma indien nodig gebruik kan maken van maatwerkvoorzieningen.

De VOORZITTER nodigt vervolgens de heer Roumen uit voor de bijdrage van de D66.

De heer ROUMEN (D66) vindt het pakket maatregelen van het college volgens de afgesproken spelregels tot stand is gekomen. Hij zet een kanttekening bij de bezuinigingen op de energietransitie en vraagt het college hoe de samenleving in beweging te krijgen als de gemeente niet laat zien wat het waarom doet. Er moet op zijn minst voor gezorgd worden dat nieuwe woningen energieneutraal zijn en nieuwe bedrijven duurzaam zijn. Voor het vergroenen van belastingen en leges moet differentiëren van tarieven mogelijk zijn. Hij vraagt wanneer de raad het resultaat van onderzoek en de noodzakelijke wijziging in de verordening mag verwachten. De heer Roumen uit zijn teleurstelling dat het buurtbudget niet concreet is ingevuld en dat het budget met 20% wordt verlaagd. Hij vraagt het college welke resultaten concreet worden behaald in het stimuleren van initiatieven van inwoners, buurten en maatschappelijke organisaties via Right to Challenge of op andere wijze. Hij roept vervolgens op om het voetveer in Rheden in stand te houden en dient hiervoor samen met het CDA een amendement in. D66 vindt het behoud van drie bibliotheekvestigingen belangrijk en dient hiervoor samen met coalitiepartners een motie in die CU later zal toelichten. D66 wil dat kwetsbare leerlingen

niet worden meegenomen in bezuinigingen op het doelgroepenvervoer waardoor deze leerlingen zelf naar de opstapplaats moeten en zal hiervoor een motie indienen. Het baart D66 zorgen dat de resultaten van voorschoolse educatie nog niet worden gehaald en hij vraagt het college of het geld op de juiste manier wordt ingezet. De heer Roumen vraagt het college ten slotte of de begroting met de algemene beschouwing als kader wordt vastgesteld of dat alleen de begrotingsparagraaf en bijlagen worden vastgesteld. Hij roept op zorgvuldig te zijn in het benoemen van problemen. D66 vraagt zich af of de onderbouwing soms niet te voorbarig is. Hierover is een goede discussie met de raad nodig.

Amendement 'Bereikbaar over de IJssel' (amendement 7)

De raad in vergadering bijeen op 12 november 2019,
sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. De financiële positie van gemeente Rheden slecht is en er bezuinigd moet worden;
2. De programmabegroting 2020 voorligt, waarin bezuinigingsvoorstellen zijn opgenomen;
3. Eén van de bezuinigingsvoorstellen betrekking heeft op het voetveer in Rheden (maatregel 75);
4. Als risico bij de maatregel vermeld staat dat exploitant het veer niet meer rendabel kan exploiteren;
5. Het voetveer in Rheden een belangrijke functie vervult;
6. Veel jongeren het voetveer gebruiken om in gemeente Rheden naar school te gaan;
7. Veel mensen het voetveer recreatief gebruiken om gemeente Rheden te bezoeken en vice versa;
8. Het voetveer van belang is voor de bereikbaarheid van het onderwijs en voor de versterking van het toerisme;
9. Er twee veerponten zijn en dat het ons inziens onrechtvaardig is op één veerpont te bezuinigen;
10. Er in bijlage 5 niet overgenomen maatregelen staan;
11. Maatregel 62, 'Beschikbaar stellen in plaats van plaatsen van materiaal evenementen' niet als bezuiniging wordt voorgesteld;
12. Van organisatoren van evenementen best kan worden gevraagd om dranghekken die zij gratis mogen lenen van de gemeente, zelf op te halen en weer terug te brengen.

De Raad besluit op blz. 46 van de Programmabegroting en uit Bijlage 4: overgenomen maatregelen, te schrappen:

- a. De maatregel 'Verlagen subsidie/verhogen tarieven veerdiensten' (nummer 75, pagina 46 respectievelijk pagina 27) en deze te verplaatsen naar bijlage 5: niet overgenomen maatregelen.

En deze te vervangen door:

- b. De maatregel 'Beschikbaar stellen in plaats van plaatsen van materiaal evenementen' (nummer 62, bijlage 5 van de Ombuigingen, p. 28) onder gelijktijdige verlaging van het bedrag naar € 6.500 per jaar met ingang van 2021;
- c. De Begroting 2020 dienovereenkomstig aan te passen.

De Steeg, 12 november 2019
D66, Krista den Hertog; CDA, Bert de Lange

Motie 'Veilig naar school' (motie 3)

De gemeenteraad van Rheden, in vergadering bijeen op 12 november 2019,
sprekend over de Programmabegroting 2020,

Constaterende dat:

1. Gemeente Rheden financieel in zwaar weer verkeert;
2. Er noodgedwongen bezuinigingen moeten plaatsvinden;
3. In de programmabegroting en de Ombuigingen bezuinigingsvoorstellen zijn verwerkt;
4. Eén van deze bezuinigingsvoorstellen het doelgroepenvervoer inclusief leerlingenvervoer betreft (maatregel 1, verbonden partijen p. 27 uit de Ombuigingen);
5. Het leerlingenvervoer betrekking heeft op kwetsbare leerlingen met een verstandelijke of lichamelijke beperking uit het speciaal basis- en voortgezet onderwijs;
6. Voorgesteld wordt met een opstapplaats te gaan werken voor deze leerlingen.

Overwegende dat

1. Leerlingen uit het speciaal onderwijs na de bezuiniging bij de opstapplaats worden opgehaald in plaats van bij hun eigen huis;
2. Ouders hun kinderen dan moeten begeleiden naar de opstapplaats;
3. Er wellicht nog meer kinderen in het gezin zijn;
4. Dit voor gezinnen een extra belasting betekent;
5. Deze gezinnen al een hoge belasting hebben.

Verzoekt het college:

a. Zorgvuldig met deze maatregel om te gaan en uit te gaan van maatwerk, waarbij de belastbaarheid van gezinnen meegewogen wordt, evenals de mate van welbevinden van de gezinsleden.

En

b. Deze maatregel na een jaar te evalueren en de resultaten hiervan terug te koppelen aan de gemeenteraad.

De Steeg, 12 november 2019
D66, Krista den Hertog-Heins

De heer ENDEVELD (GL) deelt de zorgen over het klimaatbeleid van de gemeente. Hij vraagt waar D66 blij mee is en of het overweegt meer te doen. Ook vraagt hij of D66 zou instemmen met een alternatief voorstel als de begroting dekkend blijft.

De heer ROUMEN (D66) antwoordt blij te zijn met het vasthouden aan de ambities en het presenteren van een sluitende begroting. D66 wil het antwoord van het college afwachten. De heer Roumen is benieuwd naar een alternatief.

Mevrouw DIRKS (SP) merkt op dat de heer Roumen vrij kritisch is over de algemene beschouwing en vraagt zich af of hij de begroting hiervoor de juiste plek vindt.

De heer ROUMEN (D66) zegt dat het de juiste plek is voor een eerste aanzet tot discussie. Als het als kader zou worden vastgesteld dan is wel de vraag wat de waarde zou zijn van een vervolgdiscussie. Wat D66 dan doet, zal men zien in de tweede termijn.

De VOORZITTER nodigt de heer Endevelt vervolgens uit voor de bijdrage van GL.

De heer ENDEVELD (GL) vindt het praten over disbalans in de begroting onsmakelijk. Hij proeft een liever-kwijt-dan-rijk sentiment en de begroting benoemt juist de tweedeling. GL wil van die visie afstand nemen en gelooft in de samenleving en inwoners. Hij gaat op vier punten nader in, te weten, het proces, de toon, de visie van GL en een alternatief voorstel. Qua proces vindt hij het teleurstellend dat de oppositie niet is betrokken. Transformatieplan 2.0 is al in de begroting verwerkt zonder dat de raad hierover heeft gediscussieerd. Hij leest ook dat er nog vele open einden zijn en dat dekking nog niet zeker is. Qua toon geeft de algemene beschouwing een wrange visie van populatiebeheer. De begroting volgt eerder het Rotterdams model van schop onder de kont dan het Amsterdamse model van een steuntje in de rug. De visie van GL is dat iedereen mee moet kunnen doen. Hij geeft hiervan een aantal voorbeelden en geeft aan dat GL samen met GPR/B en SP een groot aantal wijzigingsvoorstellen indient. De dekking wordt niet alleen gevonden in de ozb maar ook in de toeristenbelasting en het evenementenbeleid. Deze voorstellen versterken de solidariteit en vergroten het welzijn, waarbij de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

Amendement 'Behoud het klimaat' (Amendement 8)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Constateerend dat:

1. Het klimaat verandert door invloed van de mens;
2. Rheden de doelstelling heeft om in 2040 klimaatneutraal te zijn;
3. Er internationale rapporten zijn verschenen met alarmerende conclusies dat wij nu moeten ingrijpen om ernstige gevolgen van klimaatverandering nog te stoppen.

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;

2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
4. Het structureel in stand houden van een gezonde leefomgeving van groot belang is;
5. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
6. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
7. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
8. De gevolgen van klimaatverandering voor heel de wereld, maar ook voor gemeente Rheden, grote gevolgen hebben;
9. De Rhedense klimaataanpak speerpunt is in het coalitieakkoord;
10. Dat de kosten van niet handelen veel groter zullen zijn dan de kosten van te nemen maatregelen;
11. Wanneer er nu niets gebeurt het klimaat onomkeerbaar verandert.

Besluit:

- a. Punt 111 op pagina 52 (activiteiten Rhedense klimaataanpak verminderen) (2020 € 150.000, 2021 € 100.000, 2022 € 50.000, 2023 €-100.000) van de programmabegroting en in Bijlage 4 op pagina 27 te schrappen;
- b. Het verschil te dekken met de daarvoor benodigde verhoging van de Onroerende Zaak Belasting en de programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

GL Tim Endevelde; GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks

Amendement 'Discussie over afval in 2020' (amendement 9)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met tekorten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
8. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
9. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
10. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
11. Wij in 2020 de discussie over de afvalinzameling van de gemeente gaan voeren en wij hier de integrale afweging willen maken;
12. In 2020 de evaluatie van het afvalbeleid komt;
13. Deze maatregel al een voorschot op deze discussie geeft;
14. De containers zijn geplaatst op verzoek van inwoners;
15. Het hergebruik van grondstoffen een doelstelling is in het coalitieakkoord.

Besluit:

- a. Punt 100 op pagina 52 van de programmabegroting (beëindigen proef bovengrondse PMD verzamelcontainers) (€ 14.000 jaarlijks) en in Bijlage 4 op pagina 27 te schrappen;
- b. Het verschil te dekken met de daarvoor benodigde verhoging van de ozb en de programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

GL Tim Endevelde; GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks

Amendement 'Gelijke behandeling' (Amendement 10)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Constaterende dat:

1. In ons gemeentehuis de tekst van artikel 1 van de grondwet na een oproep van de gemeenteraad zichtbaar is aangegeven;
2. Gelijke behandeling een grondrecht is.

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met tekorten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
8. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
9. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
10. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
11. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
12. Om Rheden in balans te brengen gelijke behandeling gegarandeerd moet zijn;
13. Er in onze gemeente nog steeds (onbewuste) discriminatie plaats vindt.

Besluit:

- a. Punt 123 op pagina 59 van de Programmabegroting en in Bijlage 4 op 27 (verlagen stelpost gelijke behandeling) (€ 10.000 jaarlijks) te schrappen;
- b. Het verschil te dekken door maatregel 81 (verlagen stelpost coalitieakkoord) (€ 10.000 jaarlijks vanaf 2022) wel in te voeren en de programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

En gaat over tot de orde van de dag.

GL Tim Endevelde; GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks

Amendement 'Liever sport dan de auto' (amendement 11)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Constaterende dat:

1. Sporten goed is voor de eigen gezondheid en de volksgezondheid;
2. Sporten de sociale contacten bevordert;
3. Sporten de kwaliteit van leven verbetert.

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met tekorten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Advies om regelmatig te bewegen een van de goedkoopste en beste remedies is om een betere gezondheid te krijgen en te houden;
14. Op de lange termijn bewegen de kans op chronische ziekten verkleint.

Besluit:

- d. Punt 26 (verlaging inzet sportstimulering met 20%) (2020 € 13.000 en de overige jaren € 14.800) op pagina 38 van de programmabegroting en in Bijlage 4, pagina 27 te schrappen;
- e. Het verschil te dekken met het toevoegen van de voorgestelde maatregel 73 (herinvoeren betaald parkeren) (elk jaar € 20.000) van het Bijlagenboek: lijst met maatregelen aan de Programmabegroting;
- f. Het financiële verschil ten goede te laten komen aan de algemene reserve;
- g. De programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

GL Tim Endeveld; GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks

Amendement 'De bibliotheek voor iedereen' (amendement 12)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Constateerend dat:

1. Het college een bezuiniging van 10% voorstelt op de bibliotheek;
2. Bij eerdere bezuinigingsrondes er al is bezuinigd op de bibliotheek;
3. De bibliotheek een belangrijke taak heeft in onze samenleving.

Overwegend dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met tekorten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden met betrekking tot gedeelde voorzieningen;
13. Het wenselijk is om in elke grote plaats in de gemeente een vestiging van de bibliotheek te hebben;
14. De directeur van de bibliotheek aangeeft dat deze bezuiniging sluiting van een vestiging betekent;
15. De bibliotheek veel meer te bieden heeft dan het uitlenen van boeken. Ze stimuleert taalontwikkeling en is ook een aanspreekpunt voor mensen met technische problemen.

Besluit:

- a. Maatregel 20 op pagina 38 van de programmabegroting en in Bijlage 4 op pagina 27 (verlagen bibliotheeksubsidie met 10%) (2021 € 75.000 en daarna € 100.000) te schrappen;
- b. Het verschil te dekken met de daarvoor benodigde verhoging van de ozb en de programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

En gaat over tot de orde van de dag.

GL Tim Endeveld; GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks

Amendement 'Behoud de individuele re-integratie trajecten' (amendement 13)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegend dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;

3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met tekorten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Individuele trajecten een grote meerwaarde hebben en op deze ook wordt bezuinigd;
14. Actief betrokken worden bij de samenleving voor zowel de samenleving als de betrokkenen positieve effecten heeft.

Besluit punt 12 (verlagen budget re-integratie) op pagina 25 van de programmabegroting en in bijlage 4 op pagina 26 als volgt aan te passen:

- a. Deze post wordt per jaar met € 50.000 verlaagd, waardoor er bij deze maatregel een bezuiniging van € 111.000 per jaar blijft staan;
- b. Het verschil te dekken door de niet overgenomen maatregel 124 uit bijlage 5 (terugdraaien extra inzet op ondermijning) toe te voegen aan bijlage 4 Overgenomen maatregelen en voor het overige uit de algemene reserve;
- c. De programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

De Steeg, 12 november 2019

GL Tim Endeveld; GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks;

Amendement 'Blijven varen' (amendement 14)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met tekorten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. De veerdienst een belangrijke toeristische voorziening is in Rheden naast de Posbank;
14. De dichtstbijzijnde mogelijkheden om de IJssel over te steken op 5,5 km (IJsselbrug) en 9,8 km (Alexander Ver Huellbrug) afstand liggen;
15. Mogelijk door deze bezuiniging het voortbestaan van de veerdienst in gevaar komt.

Besluit:

- a. Punt 75 (verlagen subsidie/verhogen tarieven veerdiensten) op pagina 46 van de programmabegroting en in Bijlage 4 op pagina 27 te schrappen;
- b. Het verschil te dekken door maatregel 83 (verlagen subsidie Stichting Toerisme & recreatie Veluwezoom als volgt te verlagen: 2020 € 5.000, 2021 € 10.000, 2022 € 15.000 en 2023 € 17.500);
- c. Het overgebleven bedrag ten goede laten komen aan de algemene reserve;
- d. De programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

GL Tim Endevelde; GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks

Amendement 'Verkeerseducatie' (amendement 15)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met te korten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Verkeerseducatie een leven lang leren is;
14. Verkeerseducatie is gericht op het verbeteren van de fietsveiligheid;
15. Het verkeer met nieuwe soorten tweewielers meer complex is geworden.

Besluit:

- a. Punt 65 (concentreren stimuleringsmaatregelen verkeerseducatie) op pagina 46 van de programmabegroting en in Bijlage 4, pagina 27 te schrappen;
- b. Het verschil te dekken met het invoeren van maatregel 82 (stoppen lidmaatschap internationale verbanden) uit het Bijlagenboek: lijst met maatregelen;
- c. De programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

GL Tim Endevelde; GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks

De heer DE LANGE (CDA) bestrijdt ten zeerste dat de begroting tweedeling zou bevorderen. Een onderverdeling in kwetsbaren en niet-kwetsbaren is te gemakkelijk en schetst een eenzijdig beeld. De maatregelen van GL zullen niet het gevoel van saamhorigheid bevorderen.

Mevrouw HOPMANS (VVD) ondersteunt het verhaal van de heer De Lange. Men mag trots zijn op het goede minimale beleid en het stuit haar enorm tegen de borst dat de ozb steeds weer als melkkoe wordt aangedragen.

De heer ENDEVELD (GL) zegt dat het onder druk zetten van basisvoorzieningen en het bezuinigen op kwetsbare groepen de tweedeling versterkt. Zinnen in de algemene beschouwing benadrukken het beeld van tweedeling.

De heer KUIJPERS (SP) merkt op dat een low profile actie om meer te betalen om voorzieningen op peil te houden een positieve respons opleverde. Dit is niet de eerste keus maar het mag niet over de rug van kwetsbaren worden gedaan.

De heer WITTEVEEN (CU) vindt dat de zinnen over draagkracht in de algemene beschouwing niet moeten worden versmald tot het financiële aspect. Dit is vooral sociaal bedoeld en het gaat meer om kansrijk/kansarm dan om arm/rijk.

Mevrouw VAN VLIET (SP) is bezorgd dat de grote bezuinigingen op dagbesteding juist de draagkracht van vrijwilligers enorm verzwaken.

De heer WITTEVEEN (CU) vindt dat dit inderdaad bij de uitvoering van de maatregel goed in de gaten moet worden gehouden.

Mevrouw ROOK (GPR/B) zegt dat de zinnen in de algemene beschouwingen over draagkracht niets te maken hebben met mantelzorgers.

De VOORZITTER stelt voor het college te vragen hier meer duidelijk over te geven.

De heer DE LANGE (CDA) wijst wat betreft de bibliotheek op het flink teruglopend aantal bezoekers.

De heer ENDEVELD (GL) wijt het lager aantal bezoekers van de bibliotheek ook aan het totaal uitkleden van de vestiging in Rheden.

De heer DE LANGE (CDA) vindt de feitelijke afname van bezoekers in Rheden en Dieren niet stroken met het verhaal van de heer Endevelt.

De VOORZITTER nodigt de heer Eskes vervolgens uit voor de bijdrage van GPR/B.

De heer ESKES (GPR/B) vindt het jammer dat de visie in de algemene beschouwingen niet eens voor kennisname door de raad hoeft te worden aangenomen. De schuld van de tekorten wordt in de schoenen van ouderen, jonge gezinnen en sociale woningbouw geschoven. De gemeente moet meer vragen aan de inwoners omdat het rijk de fors gevulde beurs gesloten houdt. De kleine belastingcapaciteit van de gemeente kan helpen belangrijke voorzieningen in stand te houden tot het rijk capituleert. Dat het college kiest voor pijnlijke bezuinigingen die de zwaksten het hardste raken is op zijn minst schunnig te noemen. De keuze voor bevolkingspolitiek is onacceptabel en GPR/B komt hiervoor met een amendement, naast amendementen over zaken waar de GPR/B zich aan ergert.

Amendement 'Zonder Zondebok' (amendement 16)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. In de Programmabegroting 2020 de Algemene beschouwingen 'Gemeente Rheden: Krachtiger in Balans' staan;
2. Deze algemene beschouwingen overkomen als een toekomstvisie;
3. Artikel 1 van de Grondwet een prominente plek in het gemeentehuis heeft;
4. Mensen op welke grond dan ook gelijk behandeld moeten worden volgens de wet;
5. De tekst van de algemene beschouwingen verschillend kan worden gelezen;
6. De tekst arme, zieke en oudere inwoners lijkt aan te wijzen als schuldigen aan de tekorten;
7. De tekst door inwoners als beledigend kan worden ervaren;
8. De tekst bijdraagt aan een tweedeling tussen arme en rijke inwoners;
9. Er in voorgaande begrotingen sprake was van een neutrale inleiding;
10. Er geen raadsbreed openbaar debat heeft plaatsgevonden over een disbalans in onze samenleving;
11. Er geen sprake is van een door de raad gedragen visie;
12. De gemeente Rheden een voorbeeld wil zijn bij de uitvoering van diensten op het gebied van bewustwording van onbewuste discriminatie en uitsluiting (zie pagina 55 van de Programmabegroting 2020);
13. In de Programmabegroting 2020 ook wordt gesteld dat nagenoeg iedere gemeente voor een bezuinigingstaakstelling staat;
14. Dit de afgelopen tijd vanuit de Rijksoverheid duidelijker naar buiten komt;
15. Gelet op het voorgaande de tekst van de Algemene Beschouwingen met daarin een toekomstvisie niet past in een door de raad aan te nemen Programmabegroting 2020.

Besluit:

De tekst van de Algemene beschouwingen van pagina 4 tot en met pagina 7 en de negende zin op pagina 47 paragraaf 1 '*Hierbij zoeken we naar een balans in draagkracht in de samenleving en bevolkingsopbouw*', opgenomen in de Programmabegroting 2020 te schrappen,

en gaat over tot de orde van de dag.

GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks; GL Tim Endevelt

Amendement 'Buitenspelen dichtbij huis' (amendement 17)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;

3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met te korten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Buitenspelen gezond is voor kinderen;
14. Eenmaal verdwenen speelplaatsen niet meer terugkomen in woonwijken;
15. Centraal gelegen speelplaatsen niet zelfstandig door kinderen worden bezocht;
16. Het goed is voor kinderen om zelfstandig in hun woonwijk samen te spelen.

Besluit:

- a. Bezuinigingsmaatregel 93 (afbouwen of overdragen van speelplaatsen) uit de programmabegroting te schrappen;
- b. Het verschil te dekken met de opbrengsten uit maatregel 55 (stoppen subsidie voor bijzondere begraafplaatsen) en de opbrengsten uit maatregel 119 (het niet invoeren van de automatische kentekenplaatherkenning) en
- c. Eventueel overgebleven dekking ten goede komt aan de Algemene Reserve;
- d. De programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks; GL Tim Endevelde

Amendement 'Gelrepas' (Amendement 18)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met te korten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Armoede participatie belemmert;
14. De Gelrepas ervoor zorgt dat mensen kunnen meedoen in onze samenleving.

Besluit:

- a) Bezuinigingsmaatregel 29 (taakstelling Gelrepas) van de programmabegroting te schrappen;
- b) Het verschil te dekken door de daarvoor benodigde verhoging van de toeristenbelasting en
- c) De programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks; GL Tim Endevelde

Amendement 'Jeugdzorg 18 plus' (amendement 19)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met te korten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. De jeugdzorg voor jongeren boven de 18 vaak onvoldoende aansluit;
14. Er op dit moment nieuwe ontwikkelingen zijn aangekondigd door de minister;
15. Het goed is om die ontwikkelingen af te wachten voor er wordt ingegrepen in de doorloop van zorg voor jongeren die 18 worden.

Besluit:

- a. Bezuiniging op maatregel 44 (geen uitgaven jeugdzorg > 18 jaar) uit de programmabegroting en uit Bijlage 4 op pagina 26 te schrappen;
- b. Het verschil te dekken met de invoering van maatregel 15 (verlagen ambitieniveau netwerkorganisatie) uit het Bijlagenboek: lijst met niet overgenomen maatregelen en een verhoging van de ozb met het resterende benodigde bedrag;
- c. De Programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks; GL Tim Endevelde

Amendement 'Thuis opgehaald' (Amendement 20)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met te korten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Leerlingen niet uit luxe voor leerlingenvervoer in aanmerking komen;
14. Maar omdat zij niet zelfstandig kunnen reizen.

Besluit:

- a. Maatregel 1 (besparen op doelgroepenvervoer inclusief leerlingenvervoer) uit de programmabegroting en bijlage 4 op pagina 27 te schrappen;
- b. Het verschil te dekken door maatregel 84 (bijdrage aan Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen stopzetten) uit bijlage 5: niet overgenomen maatregelen;
- c. Eventuele meeropbrengsten ten goede te laten komen aan de Algemene Reserve;

- d. De programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks; GL Tim Endevelt

Amendement 'Zelf ophalen kleine moeite' (amendement 21)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met te korten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Het een kleine moeite is om materiaal voor evenementen op te halen en als organisatie te plaatsen en retour te brengen;
14. Door die werkzaamheden er sprake is van nieuwe investeringen in het landschap.

Besluit:

- a. Bezuinigingsmaatregel 79 (niet verlengen meerjarencontract provincie) uit de programmabegroting en uit Bijlage 4 op pagina 27 te schrappen;
- b. Het verschil te dekken met de invoering van maatregel 62 (het beschikbaar stellen van materiaal evenementen in plaats van plaatsen) uit Bijlage 5: niet overgenomen maatregelen;
- c. Eventuele meeropbrengsten ten goede komen aan de Algemene Reserve;
- d. De programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks; GL Tim Endevelt

Amendement 'Gemeente Rheden overal bereikbaar' (amendement 22)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met te korten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. De gemeente via een servicebalie voor alle inwoners goed bereikbaar is;
14. Oudere inwoners zonder vervoer zo langer zelfstandig hun zaken met de gemeente kunnen afhandelen;

15. Inwoners niet extra op kosten worden gejaagd als zij naar de gemeentebalie moeten.

Besluit:

- a) Maatregel 116 (terugbrengen publieksbalies van 3 naar 2) van pagina 26 van de overgenomen maatregelen uit de programmabegroting te schrappen;
- b) Het verschil te dekken door producten 56 (innovatiebudget onderdeel Wmo) en 56.1 (innovatiebudget onderdeel jeugdzorg) uit te breiden met het gehele innovatiebudget Wmo en jeugdzorg en
- c) De programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks; GL Tim Endevelde

Amendement 'Maatwerk is niet voor iedereen hetzelfde' (amendement 23)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;
4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met te korten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. Maatwerk betekent dat voor ieder individu een passend traject wordt gekozen, afhankelijk van de unieke casus;
14. Maatwerk dus nooit kan betekenen dat ieder individu in eerste instantie in hetzelfde traject gestopt wordt;
15. Daarnaast het selectiever aanbieden begeleiding-basis zou kunnen leiden tot kostenreductie;
16. De kans net zo groot is dat het leidt tot kostentoeename doordat trajecten aan alle individuen worden toegewezen, los van de unieke casuïstiek;
17. Een forse structurele bezuiniging inboeken daarmee een grote mate van onzekerheid meebrengt.

Besluit:

- a) Bij maatregel 36, selectiever aanbieden begeleiding-basis, van de programmabegroting het te besparen bedrag in de jaren 2020 en 2021 naar nul te brengen en in 2022 en 2023 te wijzigen in € 50.000;
- b) De benodigde dekking uit een verhoging van de Onroerend Zaak Belasting te halen en de programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks; GL Tim Endevelde

Amendement 'Beschut Werk is een recht en een plicht' (amendement 24)

De raad van de Gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende dat:

1. Gemeenten vanaf de decentralisaties in 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg, participatie en zorgtaken;
2. Er vanuit de landelijke overheid bezuinigingen zijn doorgevoerd bij de overheveling van die taken;
3. Bij het afsluiten van het coalitieakkoord in mei 2018 de financiële situatie in orde leek te zijn;

4. Er bij het afsluiten van het coalitieakkoord geen rekening gehouden is met te korten;
5. De situatie rondom de financiën na anderhalf jaar totaal is veranderd;
6. Er sprake is van willekeur bij het hanteren van het coalitieakkoord rond bezuinigingen;
7. We Rheden in balans willen brengen in het belang van al onze inwoners;
8. Kwetsbare inwoners niet de dupe mogen worden van de voorgenomen bezuinigingen;
9. Het structureel in stand houden van basisvoorzieningen van groot belang is;
10. We geen onomkeerbare bezuinigingen willen;
11. De situatie van Rheden niet fundamenteel afwijkt van de situatie van veel andere gemeenten in ons land;
12. Ook de Gemeente Rozendaal zich zorgen maakt over de bezuinigingen in Rheden;
13. De gemeente verplicht is een aantal plekken voor Beschut Werk te leveren indien er vraag naar is;
14. De vraag tot nu toe achterblijft bij de wettelijke plicht;
15. Er momenteel niet actief geworven wordt voor Beschut Werk;
16. Het daarom zou kunnen zijn dat de vraag in werkelijkheid hoger is dan dat die lijkt;
17. Een besparing nu daardoor tot een tekort straks zou kunnen leiden.

Besluit:

- a. Bij maatregel 13, verminderen Beschut Werk ten behoeve van Dagbesteding, van de programmabegroting het te besparen bedrag in de jaren 2020 tot en met 2023 te wijzigen in € 20.000;
- b. De benodigde dekking uit een verhoging van de Onroerend Zaak Belasting te halen en de programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen;
- c. Actief mensen te informeren over de mogelijkheid om Beschut Werk aan te vragen en op basis van de respons alsnog over te gaan tot een eventuele besparing.

En gaat over tot de orde van de dag.

GPR/B, Thomas Eskes; SP, Jorine Dirks; GL Tim Endevelde

De heer DE LANGE (CDA) heeft er geen probleem mee dat de heer Eskes stevige woorden spreekt maar heeft er moeite mee dat hij kwetsbaarheid versmalt tot een puur financieel vraagstuk.

De heer ENDEVELD (GL) erkent dat kwetsbaarheid in alle bevolkingsgroepen zit maar wijst erop dat het met de begroting gaat om de financiële doorvertaling daarvan.

De heer ESKES (GPR/B) geeft aan dat er ook een beleidsmatig aspect is. De amendementen zijn niet puur financieel.

De heer DE LANGE (CDA) constateert dat de heren Eskes en Endevelde van mening hierover verschillen.

De heer ENDEVELD (GL) zegt dat hij en de heer Eskes niet van mening verschillen. Er is een financiële component maar het gaat om een inhoudelijke koerswijziging.

De heer WITTEVEEN (CU) heeft moeite met het grote aantal amendementen. Hij zou zich beter hebben kunnen voorbereiden als het bij de voorbereidende vergadering was aangekondigd.

Mevrouw DIRKS (SP) wijst erop dat de raadsvergadering de plek is om te discussiëren over beleid.

De heer ENDEVELD (GL) is blij met de uitgestoken hand van de heer Witteveen en zal volgende keer proberen hem mee te nemen in de voorbereiding.

De VOORZITTER nodigt de heer Witteveen vervolgens uit voor de bijdrage van de ChristenUnie.

De heer WITTEVEEN (CU) gaat in op drie punten, te weten de speerpunten van CU bij de kadernota, de algemene beschouwingen en de bezuinigingsvoorstellen. Wat betreft de speerpunten wil hij geen bezuiniging op verantwoordelijke inwoners. Op buurtbudgetten is niet bezuinigd, maar de bezuiniging op de energietransitie is pijnlijk. Wat betreft de algemene beschouwingen benadrukt hij dat alle Rhedenaren even welkom zijn. Hij verwijst naar het coalitieakkoord en benadrukt sociale cohesie in kernen en wijken, met zo min mogelijk lastenverzwaring. Concreet moeten kwetsbare buurten worden versterkt. Wat betreft de bezuinigingen moeten buurthuizen, sportaccommodaties, buurtondersteuning en uitkeringsgerechtigden zoveel mogelijk worden ontzien. Efficiënter werken kan men makkelijker opschrijven dan uitvoeren. Voor twee voorzieningen vraagt hij bijzondere aandacht via twee moties.

Motie 'Houd de bibliotheek in Velp open' (motie 4)

De raad van de gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de programmabegroting 2020 inclusief de bezuinigingsmaatregelen,

Constateerend dat:

- Verschillende politieke partijen hun zorg hebben uitgesproken over mogelijke sluiting van de bibliotheek in Velp;
- Deze zorg gedeeld wordt door veel inwoners uit de gemeente.

Overwegend dat:

- De financiële positie van de gemeente dusdanig is dat ook op de subsidie van de bibliotheken bezuinigd moet worden;
- We erkennen dat het belang van de bibliotheken in onze gemeente van grote waarde is;
- We ervan uitgaan dat de bezuiniging op de subsidie van de bibliotheken een evenwichtige spreiding over de gemeente Rheden krijgt;
- De beoogde bezuiniging niet ingaat in 2020 maar pas in 2021 en er dus nog tijd is.

Draagt het college op:

- Bij de gesprekken met de directie van de Bibliotheek Veluwezoom over de taakstelling van de bezuiniging het in stand houden van de bibliotheek in Velp, Rheden en Dieren als randvoorwaarde mee te nemen.

En gaat over tot de orde van de dag.

ChristenUnie, Hendri Witteveen; D66 Erik Roumen; PvdA, Marleen Noorland; CDA, Bert de Lange; VVD, Yola Hopmans

Motie 'Houd het veer van Rheden in de vaart' (motie 5)

De raad van de gemeente Rheden in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de programmabegroting 2020 inclusief de bezuinigingsmaatregelen,

Constateerend dat:

- In de meerjarenbegroting vanaf 2022 een bezuiniging van € 10.000 per jaar op de veerdiensten is opgenomen;
- Deze bezuiniging volledig gerealiseerd moet worden bij het veer Rheden – Rhederlaag;
- Hierdoor de gemeentelijke subsidie op dit veer met 48% wordt verminderd.

Overwegend dat:

- De financiële positie van de gemeente dusdanig is dat ook een bezuiniging op de veerdiensten overwogen moet worden;
- De gemeentelijke subsidie op dit veer veel groter is dan de overige subsidie;
- Dat een vermindering van de gemeentelijke subsidie van 48% extreem is;
- We grote waarde toekennen aan de verbinding Rheden-Rhederlaag, vooral voor de recreatie in de gemeente;
- Er zelfs overwogen is hiervoor een fietsbrug aan te leggen, maar toen gekozen is voor het veer waarbij aan een verlenging van het seizoen werd gedacht;
- Er in het bezuinigingsvoorstel wordt gesproken over het risico dat de exploitant ermee stopt;
- Er bij onvoldoende inkomsten niet snel een nieuwe exploitant wordt gevonden;
- De exploitant zelf wijst op gevolgen van bezuinigen op onderhoud voor veiligheid en milieu;
- De beoogde bezuiniging niet ingaat in 2020 maar pas in 2022 en er dus nog tijd is.

Draagt het college op:

- Met de exploitant van het veer Rheden-Rhederlaag in gesprek te gaan over het duurzaam behoud van de veerdienst;
- De raad hierover voor de kadernota voor de begroting van 2022 te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

De heer KUIJPERS (SP) vraagt hoe de heer Witteveen het integreren van kwetsbare inwoners in minder kwetsbare wijken ziet.

De heer WITTEVEEN (CU) zegt dat het inderdaad twee kanten opgaat. Een gemêleerde samenleving is een groot goed. Dat kan worden aangepakt door daar uit te bouwen.

De heer DE LANGE (CDA) is het met de heer Witteveen eens dat een gemêleerde samenleving goed is maar wijst ook op het fenomeen not in my backyard en vraagt hoe hiermee om te gaan.

De heer POS (GL) zegt dat gesprekken om te komen tot een nieuwe woonvisie dit als thema hebben.

De heer ESKES (GPR/B) vraagt hoe hij de motie over de bibliotheek moet lezen. Kan in de educatietaak gesneden worden?

Mevrouw VAN VLIET (SP) merkt op dat de directie zegt dat met deze bezuiniging niet alle vestigingen open zijn te houden. Ze vraagt of de heer Witteveen dat niet gelooft.

De heer WITTEVEEN (CU) legt uit dat dat alleen beschikbaarheid een randvoorwaarde is. Het wordt verder aan directie en college overgelaten. Als deze bezuiniging binnen deze randvoorwaarde niet te realiseren is dan kan het college terugkomen naar de raad.

Mevrouw ROOK (GPR/B) refereert aan het huurcontract dat voor 31/12 moet zijn opgezegd.

De VOORZITTER merkt op dat dit technische punt beter door het college kan worden beantwoord. Hij schorst vervolgens de vergadering.

Er volgt een schorsing van 17 minuten

De VOORZITTER heropent de vergadering en geeft het woord aan wethouder Klomberg als eerstverantwoordelijke.

Wethouder KLOMBERG geeft aan dat algemene beschouwingen een soort DNA of röntgenfoto zijn van hoe de gemeente ervoor staat. Naar aanleiding van deze analyse heeft het college een kwetsbaarheid qua opbouw geconstateerd met relatief veel ouderen en relatief veel jongeren die in armoede opgroeien, waarbij het goed is na te denken over welke maatregelen te nemen om de leefbaarheid te verbeteren voor alle groepen die over 10 jaar ook nog effect sorteren. Het doet het college pijn als over bevolkingspolitiek wordt gesproken. Als sociaal ruimhartige gemeente zijn deze woorden niet op hun plaats. Het college heeft het gevoel dat coalitie en oppositie dicht bij elkaar zijn gekomen en zich herkennen in een aantal onderwerpen die spelen zoals de urgentie van de financiële situatie. Het doel is maatregelen te nemen zodat de gemeente ook over 5 of 10 jaar nog goede zorg kan bieden aan wie dan ook. Het college wil met de raad in discussie over de algemene beschouwingen. De inhoudelijk discussie in de raad was positief omdat ook alternatieven voor de begroting zijn aangeboden. Het gaat niet om een kader waar men aan vast geankerd is maar het is een uitgangspunt die ook ieder jaar zal worden bijgesteld. Bij de uitwerking in specifiek beleid zal er ruimschoots tijd zijn voor een inhoudelijke discussie.

De heer ROUMEN (D66) vraagt of het college hiervoor een voorzet doet of het bij de raad legt.

Wethouder KLOMBERG antwoordt dat het college daar nog niet uit is. Met de jaarrekening en volgend jaar met de begroting wordt de verdere ontwikkeling voorgelegd.

Mevrouw DIRKS (SP) vraagt of het niet handig is die discussie in de aanloop naar de begroting te voeren omdat de raad wil meedenken. Bij opnemen in de begroting liggen de maatregelen al vast.

De heer ROUMEN (D66) hoort wethouder Klomberg zeggen dat het stuk geen kader is maar hoort tegelijkertijd dat het een beleidsdocument is. Zijns inziens is een beleidsdocument ook een kader. Hij vraagt of de raad het nog over de uitgangspunten kan hebben om de toekomstvisie nog beter te maken.

Wethouder KLOMBERG geeft aan dat het college een beleidsparagraaf wil in de begroting omdat er behoefte is aan een langetermijnvisie. Hij stelt voor dit een eerste start te laten zijn en bij uitwerking van hele specifieke punten in discussie te gaan. Voor het college is dit stuk een onlosmakelijk onderdeel van de begroting. Er zijn nog geen conclusies getrokken en de onderwerpen komen in de komende periode terug.

De heer ENDEVELD (GL) vraagt hoe hij de maatregelen in de begroting moet zien als er nog geen conclusies aan zitten.

Mevrouw DIRKS (SP) verwijst naar de laatste zin van de algemene beschouwingen en vraagt welke concrete maatregelen de balans herstellen.

De heer VAN VALBURG (PvdA) vraagt indien de raad besluit conform het raadsbesluit punt 1 tot en met 5, de raad ook akkoord is met de eerste zeven pagina's van de begroting.

Wethouder KLOMBERG antwoordt dat in de komende periode wordt bekeken hoe de balans te herstellen. De concrete maatregelen betreffen ook andere portefeuillehouders, naar wie hij deze terechte vraag doorschuift. De raad gaat door vaststelling akkoord met het document. Wethouder Klomberg gaat vervolgens dieper in op de financiële maatregelen. Deze zijn goed doordacht in de zomer in een projectgroep en begeleid door een bureau. Dat maakte het ook heel lastig om de raad mee te nemen. Begin september is het zo snel mogelijk aangeboden aan de raad. De provincie gaf aan dat er voldoende harde maatregelen waren om preventief toezicht te vermijden. Maatregelen zijn gemakkelijk te verzinnen maar niet gemakkelijk uit te voeren. Daarom is een strakke organisatie opgezet met een task force die maatregelen uitwerkt, monitort en terug rapporteert. In alle P&C-documenten zal worden gerapporteerd over de voortgang. De stuurgroep zit er bovenop. Als het niet de goede kant op gaat wordt de raad eerder geïnformeerd.

De heer POS (GL) vraagt of het niet ambivalent is dat de begroting inclusief de algemene beschouwingen wordt vastgesteld maar dat ook wordt gezegd het wordt nog aan de raad voorgelegd.

De heer ESKES (GPR/B) vraagt of de begroting ook dienstdoet als startnotitie.

Wethouder KLOMBERG herhaalt dat het geen kader is maar een uitgangspunt, een analyse. Het is geen startnotitie. Het college wil elk jaar met zo'n paragraaf beginnen.

De heer DE LANGE (CDA) is blij met een analyse of context. Het is geen kader en niet in beton gegoten.

Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) maakt bezwaar tegen het woord analyse. Dat geeft een air van feitelijkheid. Hier is een politieke keuze gemaakt.

Mevrouw ROOK (GPR/B) vraagt of het college terugkomt met dit als basis.

Wethouder KLOMBERG zegt dat dit een uitgangspunt is dat wordt uitgewerkt in specifieke onderwerpen en in volgende begrotingen en kadernota's. Hij gaat vervolgens in op enkele specifieke vragen. Hij zal met de auditcommissie bespreken hoe de raad sneller op de hoogte te stellen van de financiële realisatie. Wat betreft het klimaat wordt geen enkel beleidsterrein ontzien en op de energietransitie heeft hij water bij de wijn moeten doen. De ambities blijven maar in de uitvoering zal soms moeten worden gezocht naar andere constructies waar de gemeente niet hoeft bij te springen.

De heer ENDEVELD (GL) is bezorgd over het wegvallen van de aanjagersrol en vraagt of dat geen essentieel deel is van het klimaatbeleid.

Wethouder KLOMBERG antwoordt dat dit zeker essentieel is maar dat hij daar via de bevolking, ondernemers en inwoners invulling aan wil geven. Wat betreft de vraag van D66 over het vergroenen van belastingen zegt hij toe komend jaar met een voorstel te komen.

Wethouder KLOMBERG stelt voor zorgvuldig met de moties en amendementen om te gaan en die een dag door te schuiven.

De VOORZITTER geeft aan dat dit een ordevoorstel is.

Mevrouw NOORLAND (PvdA), de heer DE LANGE (CDA), de heer ENDEVELD (GL) en mevrouw DIRKS (SP) hebben er begrip voor als het college meer tijd nodig heeft.

Mevrouw HOPMANS (VVD), de heer ROUMEN (D66), de heer ESKES (GPR/B) en de heer WITTEVEEN (CU) dringen erop aan zoveel mogelijk vandaag te doen.

De VOORZITTER geeft aan dat een poging wordt gedaan om het vandaag af te ronden en geeft vervolgens het woord aan wethouder Budel.

Wethouder BUDEL geeft aan dat er bij jeugdzorg een disbalans is. Het aantal kinderen of het aantal jeugdzorgtrajecten moet afnemen zodat beschikbare middelen bij de meest kwetsbare kinderen terechtkomen. Het college heeft al het mogelijke gedaan en via de partijlijn, de regio en lobby bij VNG er dit jaar € 1,1 miljoen bijgekregen. Het lijkt erop dat Rheden in de compensatieregeling zeker € 5 ton krijgt. Het college bestrijdt dat direct een aantal kinderen wordt uitgesloten van zorg. Het college is bezig de kosten van de bedrijfsvoering te verminderen. Dit college maakt € 2,2 miljoen meer vrij voor jeugdzorg. Wat betreft de vraag over Right to Challenge komt er op 21 januari een avond. De maatregel van 20% op de buurtbudgetten is afgevoerd. Op de bibliotheek en de Riqq komt het college later terug.

Wethouder HAVERKAMP refereert aan de opmerking van mevrouw Hopmans over bewoners van de Schietbergeweg die zich niet gehoord voelden bij de participatieronde op de omgevingsvisie

buitengebied. Alles is goedgegaan en de gemeente heeft complimenten gekregen. Er is maximaal geprobeerd mensen erbij te betrekken, maar ze reageerden pas toen er iets in hun achtertuin gebeurde.

De heer ENDEVELD (GL) vraagt of het college blijft experimenteren met nieuwe manieren van mensen betrekken.

Wethouder HAVERKAMP zegt dat nog verder moet worden geëxperimenteerd maar de vraag is hoever te gaan als mensen niet willen.

Mevrouw HOPMANS (VVD) geeft aan dat de vraag is hoe de silent majority te bereiken.

Wethouder HAVERKAMP refereert aan de opmerking van mevrouw Dirks over de onduidelijkheid over de Omgevingswet. Zoals bij de voorbereidende raadsvergadering is gezegd, stond er een verkeerde omschrijving. De taakstelling van deze maatregel blijft staan, maar bij een volgend P&C-moment komt het college terug over een andere omschrijving of maatregel. Hij refereert vervolgens aan de vraag van D66 of het geld voor VVE-beleid voldoende en op een juiste manier wordt ingezet. Volgens het college is dat het geval. Partners worden maximaal betrokken. Het gebeurt efficiënt en effectief. De gemeente heeft behoorlijk extra middelen voor het VVE-beleid gekregen. De plannen over inzet hiervan zijn eind van het jaar klaar. Hij refereert aan de opmerking van de heer Endevelde over de bejegening van mensen die ondersteuning nodig hebben. Rheden doet niet aan bejegeningen en spreekt mensen aan op verantwoordelijkheid vanuit hun eigen kracht.

De heer ENDEVELD (GL) concludeert uit de opsomming van probleemgroepen in de algemene beschouwingen dat deze prachtige principes nog niet helemaal uit de verf komen en is in bredere zin benieuwd naar de uitrol van concrete maatregelen en wanneer het college tevreden is.

Wethouder HAVERKAMP merkt op dat het college een deel van de re-integratiebudgetten schrappt om in te zetten voor nieuwe of goedlopende projecten. Hij refereert vervolgens aan de opmerking van de heer Eskes over beschut werk. De gemeente kan al jarenlang niet voldoende personen hiervoor vinden.

Mevrouw DIRKS (SP) vraagt of dat komt omdat in regio's is afgesproken niet actief hiernaar te zoeken.

Wethouder HAVERKAMP zegt dat dit klopt. Hij heeft beloofd toch in het bestand te kijken of er mensen tussen zitten. Het resultaat is een geschikte persoon plus twee in een voorbereidend traject. Anderen zitten nu op activerend werk en zijn daar gelukkig.

De heer ESKES (GPR/B) vraagt of hen de keuze is voorgelegd.

Wethouder HAVERKAMP antwoordt dat zijn informatie niet zo gedetailleerd is. Op de vraag van mevrouw Dirks aan wethouder Klomberg welke maatregelen in de begroting direct betrekking hebben op Rheden Krachtiger in Balans antwoordt hij dat dit per programma is aangegeven. Op bladzijde 19, staat wat de algemene beschouwingen concreet betekenen voor het programma economie.

Wethouder HOFSTEDER merkt op dat haar geen vragen zijn gesteld maar dat wel veel is gezegd over met name de groep ouderen. Ook de Wmo ontkomt niet aan bezuinigingen. Er bestond verwarring over de dagbesteding. Het college stelt niet voor dagbesteding af te schalen, maar dagbesteding niet langer af te rekenen per dagdeel maar per uur, wat een besparing oplevert.

De VOORZITTER schorst de vergadering.

Er volgt een schorsing van 40 minuten

De VOORZITTER heropent de vergadering voor de tweede termijn.

De heer WITTEVEEN (CU) geeft aan dat de tekst in de algemene beschouwingen onbedoelde beelden oproept.

De heer ESKES (GPR/B) zegt dat wethouder Haverkamp en de GPR/B zich erin kunnen vinden om mensen die technisch gezien in aanmerking zouden komen voor beschut werk hiervan op de hoogte te stellen en dat afhankelijk van de respons de bezuinigingen definitief gemaakt worden. Hij heeft verder het idee dat de hele raad het over de langetermijnvisie wil hebben voordat dit in begroting wordt verwerkt en stelt daarvoor het gewijzigde amendement 'Zonder Zondebok' (amendement 16) voor, waarbij de tekst van het besluit als volgt komt te luiden:

'De tekst van de Algemene beschouwingen van pagina 4 tot en met pagina 7 en de negende zin op pagina 47 paragraaf 1 'Hierbij zoeken we naar een balans in draagkracht in de samenleving

en bevolkingsopbouw', uit de Programmabegroting 2020 te halen, met dien verstande dat deze Algemene Beschouwingen op een later moment als voorstel ter bespreking wordt voorgelegd aan de raad'

De heer ENDEVELD (GL) vraagt of fracties kunnen meegaan met door GL, SP en GPR/B ingediende amendementen maar de dekking niet juist vinden en vraagt in dit verband om suggesties.

De heer ROUMEN (D66) ziet evenals de heer Witteveen de algemene beschouwingen als startpunt voor een verdiepingsslag en discussie in de raad samen met het college. De zorg van D66 over het VVE-beleid betrof de tussenrapportage. D66 is benieuwd naar de plannen van het college die eind 2019 van start gaan. Hij heeft moeite met amendementen met de ozb als dekking en is benieuwd naar de mening van het college over de maatregelen.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) is het met D66 en CU eens dat in de raad goed gesproken moet worden over de algemene beschouwingen want er zijn veel interpretatieverschillen. Amendementen gedekt door de ozb zal de PvdA naast zich neer leggen.

Mevrouw DIRKS (SP) constateert een patstelling tussen fracties die een ozb-verhoging pijnlijk vinden en fracties die de gevolgen van bezuinigingen voor inwoners pijnlijk vinden.

De heer DE LANGE (CDA) voert graag een regelmatig debat over de algemene beschouwingen en aarzelt om het naar de kadernota te verplaatsen en het daarmee meteen in beton te gieten zoals de heer Eskes voorstelt. Het heeft zijn voorkeur het een beschouwing te blijven noemen als onderdeel van de begroting maar er wel over door te spreken. Hij is geen voorstander van inzet van de ozb. Inhoudelijk gezien overrompelt de stortvloed aan voorstellen van GL, SP en GPR/B hem. De begroting is een evenwichtig totaalpakket.

Mevrouw HOPMANS (VVD) kan zich erin vinden om in de raad in de toekomst door te spreken over de algemene beschouwingen. In tien amendementen wordt om ozb-dekking gevraagd. Daar kan de VVD zich niet in vinden.

De VOORZITTER schorst de vergadering.

Er volgt een schorsing van 14 minuten

De VOORZITTER heropent de raadsvergadering voor de tweede termijn van het college.

Wethouder KLONBERG zegt dat het ambtenarenapparaat alles heeft uitgewerkt en financieel inzichtelijk heeft gemaakt. Hij dankt de organisatie voor de super inzet, ook voor het uitzoeken van alle maatregelen in de aanloop van de begroting. Het college heeft gehoord dat de amendementen van GL, SP en GPR/B een ozb-verhoging van 20-25% betekenen en een toeristenbelasting van 15-20%. Hij gaat vervolgens nader in op de individuele amendementen. Hij voelt mee met amendement 8, behoud van het klimaat maar gezien de financiële situatie in Rheden kan het college dit voorstel niet overnemen.

De heer ENDEVELD (GL) vindt dit jammer, mede omdat elke euro geïnvesteerd in het klimaat zichzelf op termijn meervoudig terugverdient en op lange termijn de ozb lager houdt.

Wethouder KLONBERG zegt dat het college amendement 9 over de bovengrondse PMD verzamelcontainers eveneens niet gaat uitvoeren. In de proefneming bleek het inzamelen van redelijk slechte kwaliteit. Hij komt binnenkort met een bewonersenquête ten aanzien van afval en komt volgend jaar met een nieuw afvalinzamelbeleid. Het college heeft begrepen dat de raad wil meepraten over de verdere uitwerking en invulling van de algemene beschouwingen. Wat betreft amendement 16 Zonder Zondebok stelt hij voor, vooruitlopend op de kadernota een oriëntatieavond te hebben met de raad in januari, februari of maart. De algemene beschouwingen zijn wel het startpunt en zijn niet betekenisloos in de begroting. Het amendement past hier niet in en wordt ontraden.

De heer ROUMEN (D66) vraagt wat erop tegen is om de tekst van de algemene beschouwingen uit de begroting te halen.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) wijst op de interpretatieverschillen en vraagt naar juridische bezwaren om er nog geen klap op te geven.

Wethouder KLONBERG wijst op de urgentie om nu maatregelen te nemen. Hij weet niet of er juridisch iets op tegen is, maar als de raad het niet wil accorderen dan is de raad verantwoordelijk dat de tekst eruit gehaald wordt.

De heer ENDEVELD (GL) zou de algemene beschouwingen nu niet willen vaststellen en ruim voor de kadernota het in december of januari als een discussiestuk en niet als startpunt willen bespreken.

De heer DE LANGE (CDA) en mevrouw HOPMANS (VVD) herhalen dat de algemene beschouwingen passen bij de begroting.

Mevrouw DEN HERTOOG zegt dat bij het eruit halen van de algemene beschouwingen het college wellicht meer stemmen krijgt voor de begroting.

De VOORZITTER constateert dat de argumenten diverse keren zijn gewisseld.

Wethouder KLONBERG zegt dat amendement 20 Thuis Opgehaald en motie 3 Veilig naar School hetzelfde beogen. Het college ondersteunt de motie van D66 wat ook het amendement dekt maar ontraadt het amendement vanwege de voorgestelde dekking.

De VOORZITTER geeft het woord aan wethouder Budel.

Wethouder BUDEL gaat in op acht amendementen en twee moties. Het college steunt amendement 1, 'Sturen op indiceren' niet. Wat het college betreft gaat het over de kern van de ombuigingen in de jeugdzorg. Gezien de sterk gestegen uitgaven is enige druk op ombuigen niet verkeerd. De ozb is ook de verkeerde manier van dekking en men zou zelfs kunnen zeggen een verkapte zorgpremie.

De heer ENDEVELD (GL) zegt dat oppositiepartijen de inhoud van de maatregel volledig omarmen, maar bang zijn dat bij het voor laten gaan van de taakstelling er te veel druk komt om de taakstelling te halen waardoor er meer op indiceren gestuurd wordt dan op juiste zorg.

Wethouder BUDEL geeft wat betreft amendement 6 'Riqq naar nul' aan dat het college ermee kan leven het onderzoek naar het Riqq naar de nullijst te plaatsen, te kijken wat mogelijk is en daarover terug te rapporteren. Het college zal amendement 11 'Liever sport dan de auto' niet overnemen, want het minder onderzoek doen en een paar eenmalige dingen weegt niet op tegen het betaald parkeren, onderdeel van het coalitieakkoord. Het college stelt voor amendement 12 'Bibliotheek voor iedereen' niet over te nemen maar wel mee te nemen in het gesprek met de directie van de bibliotheek.

Mevrouw DIRKS (SP) vraagt wat precies wordt meegenomen.

De heer ENDEVELD (GL) zegt dat voor de bezuinigingen het overeind houden van het educatieprogramma randvoorwaarde was en vraagt of dat zo blijft.

Wethouder BUDEL zegt dat in brede zin naar alle drie de vestigingen moet worden gekeken. Het college kan leven met amendement 17 'Buitenspelen dicht bij huis' maar niet met de voorgestelde dekking van de begraafplaatsen. Het college zal voor een andere dekking zorgen. Het college zal ook amendement 19 'Jeugdzorg 18 plus' niet overnemen.

Mevrouw ROOK (GPR/B) vraagt hoe het college zorgt dat het aansluit.

Wethouder BUDEL vindt dit een terechte zorg en wil in de regio met een expertisetafel gaan werken. In lastige gevallen zal altijd sprake zijn van warme overdracht. Wat betreft amendement 22 'Zelf ophalen kleine moeite' was het al een aantal jaren trekken aan projecten bij particuliere eigenaren. Ambtelijk is aangegeven het een paar jaar niet te doen. Het college stelt voor dit amendement niet over te nemen. Wethouder BUDEL ontraadt amendement 22 'Gemeente Rheden overal bereikbaar' en wijst op de enorme teruggang bij contacten over paspoortaanvragen.

De heer ENDEVELD (GL) vraagt of naar meer jaren is gekeken omdat een daling van het aantal reisdocumenten na de vakantie logisch is.

De heer WITTEVEEN (CU) herinnert zich dat dit zeven jaar geleden als een slechte maatregel werd gezien, kijkend naar vervoersbewegingen en milieubelasting.

Wethouder BUDEL zegt dat er ook lijsten zijn voor meer jaren. Er is de afgelopen jaren veel veranderd. De digitale dienstverlening is verviervoudigd en reisdocumenten zijn langer geworden. Hij zegt toe gegevens op een rijtje te zetten wat kan helpen bij de beeldvorming. Het college kan leven met de motie 'Betaalbare jeugdzorg 2019' en vindt dit een goed politiek signaal.

De heer BOOIJ (PvdA) vraagt of men wellicht van jeugdzorg afziet als men de rekening ziet. Wat valt te verwachten in het eerste kwartaal als dit wordt aangenomen.

Wethouder BUDEL vindt deze vraag prematuur. Er moet nog onderzocht worden of het juridisch kan in relatie tot de Jeugdwet. Er moet ook gekeken worden naar de financiële situatie van de ouders. Als het kan dan wordt de werkwijze onderzocht. Het college zal dit de raad in het eerste kwartaal doen

toekomen. Het college kan leven met de motie 'Houd de bibliotheek in Velp open' en gaat het gesprek met de directie aan.

De heer ENDEVELD (GL) vraagt of educatieprogramma's in stand blijven en merkt op dat de keuze van de directie wordt beperkt door de motie dat alle drie vestigingen moeten openblijven.

Wethouder BUDEL zegt dat het college de invulling van de taakstelling overlaat aan de directie. De bibliotheek kan dat invullen via de bedrijfsvoering, educatieprogramma's of meer inkomsten.

De heer DE LANGE (CDA) zegt dat de directie nadrukkelijk de volle ruimte wordt gegeven binnen de randvoorwaarde van het openhouden van de drie vestigingen. De heer Endevelde perkt de mogelijkheden in. Er zijn legio alternatieven zoals een tariefsverhoging of een verhuizing naar Den Heuvel.

Mevrouw HOPMANS (VVD) verzoekt te denken in kansen en mogelijkheden. Doel van de motie is dat college en bibliotheek in gesprek gaan.

De heer ESKES (GPR/B) wijst erop dat de directie duidelijk heeft aangegeven dat bij een taakstelling van € 1 ton een vestiging dicht moet. Als de vestigingen open moeten blijven verwacht hij dat alleen bij pijnlijke bezuinigingen op educatie de taakstelling kan worden gehaald.

De VOORZITTER geeft het woord aan wethouder Haverkamp.

Wethouder HAVERKAMP raadt amendement 13 'Behoud de individuele re-integratietrajecten' af gegeven de slechte resultaten. Hij stelt voor wat betreft amendement 24 'Beschut werk is een recht en een plicht' navraag te doen bij werkconsulenten en zijn besluit af te laten hangen van hun reactie. Het college ontraadt amendement 10 'Gelijke behandeling.' Het college heeft ook hier keuzes moeten maken in het kader van de bezuiniging.

De VOORZITTER geeft het woord aan wethouder Hofstede.

Wethouder HOFSTEDE ontraadt amendement 2 'Proactief toezicht jeugd en Wmo' want proactief toezichhouden kan bijdragen aan kwalitatieve en betaalbare zorg. Het college ontraadt ook amendement 3 'Tijden dagbesteding.' Het klopt dat dit een inkrimping van het aantal uren kan betekenen, maar er wordt altijd gekeken naar wat heeft een inwoner nodig en wat is passende zorg.

Mevrouw VAN VLIET (SP) vindt de gevolgen nog niet te overzien, ook voor zorgaanbieders en vindt onderzoek nodig voordat er zulke grote bezuinigingen worden ingeboekt.

Wethouder HOFSTEDE zegt dat het college dit anders ziet. Het is redelijk alleen te betalen voor wat je afneemt. Amendement 4 'Pilot schoonmaakbedrijf' beoogt de bezuinigingen te schrappen en wordt daarom eveneens ontraden. Zij kan de raad meenemen in de aanbesteding. Het college zal de pilot nauwgezet gaan volgen.

De heer ENDEVELD (GL) wijst erop dat de pilot niet mag mislukken als € 4 ton per jaar wordt ingeboekt.

Wethouder HOFSTEDE zegt dat het college gaat voor een goede en zorgvuldige pilot. Als die uitwijst dat het niet haalbaar is dan komt het college naar de raad terug. Zij ontraadt amendement 5 'Geen bezuiniging op armoedebeleid' omdat daarin wordt voorgesteld meer geld uit te geven. Wat betreft amendement 7 'Bereikbaar over de IJssel', amendement 14 'Blijven varen' en motie 5 'Houd het veer van Rheden in de vaart' zegt wethouder Hofstede met de motie uit de voeten te kunnen. Zij wil in overleg gaan met de veerondernemer en bij de kadernota begroting 2021 met een voorstel te komen.

De heer ROUMEN (D66) verzoekt naar de raad te komen indien blijkt dat dekking nodig is.

Mevrouw REINDERS (CDA) vraagt de heer Witteveen of zijn insteek is dat de bezuiniging van tafel gaat. Ze vraagt de wethouder of Zevenaar of Rozendaal een bijdrage leveren aan het voetveer.

De heer VAN VALBURG (PvdA) geeft aan dat ook het tarief punt van bespreking kan zijn.

Wethouder HOFSTEDE zegt toe met de veerondernemer te spreken, het complete plaatje met opties in beeld te brengen en terug te komen naar de raad als dekking nodig is.

De heer WITTEVEEN (CU) zegt dat het zijn voorkeur heeft dat de bezuinigingen in ieder geval gedeeltelijk van tafel gaan.

Wethouder HOFSTEDE zegt dat het college amendement 15, 'Verkeerseducatie,' sympathiek vindt maar een probleem heeft met de dekking en daarom het amendement ontraadt. Het college stelt voor

dit voorstel in de vorm van een motie te doen waarbij het college naar dekking zoekt. Zij ontraadt ook amendement 18, 'Gelrepas'. De verwachting is dat er mogelijkheden zijn om het gebruik per persoon te maximaliseren. Bovendien verwacht het college een deel van de besparing te vinden in de uitvoeringskosten.

Mevrouw NIEUWENHOVEN (GL) vraagt wat wethouder Hofstede bedoelt met gebruik maximaliseren.

Wethouder HOFSTEDEN zegt dat dit een vraag is over de specifieke uitwerking waar samen met een aantal gemeenten naar wordt gekeken en waarin dit punt wordt meegenomen. Zij ontraadt amendement 23, 'Maatwerk is niet voor iedereen hetzelfde,' omdat het college de voorgestelde besparing realistisch vindt. Wethouder Hofstede zegt dat het college uit de voeten kan met motie 2, 'Inkomenstoelage voor tweeoudergezinnen met kinderen.' Het college weet niet of dit lukt per 2020 omdat er nog een wijzigingsverordening moet komen maar het college is bereid te onderzoeken of het met terugwerkende kracht kan.

De VOORZITTER schorst de vergadering.

Er volgt een schorsing van 66 minuten

De VOORZITTER heropent de vergadering voor de besluitvorming.

De heer ENDEVELD (GL) trekt amendementen 9 en 13 in en past amendement 14 en 15 aan.

De tekst van het besluit van amendement 'Blijven varen' (amendement 14) wordt als volgt gewijzigd:

- a. Punt 75 (verlagen subsidie/verhogen tarieven veerdiensten) op pagina 46 van de programmabegroting en in Bijlage 4 op pagina 27 te schrappen;
- b. het verschil te dekken met de daarvoor benodigde verhoging van de toeristenbelasting en de programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen;

De tekst van het besluit van het amendement 'Verkeerseducatie' (amendement 15) wordt als volgt gewijzigd:

- a. Punt 65 (concentreren stimuleringsmaatregelen verkeerseducatie) op pagina 46 van de programmabegroting en in Bijlage 4, pagina 27 te schrappen;
- b. Het schrappen van de maatregel ten laste brengen van de Algemene Reserve;
- c. De programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

De heer ESKES (GPR/B) trekt amendementen 19 en 21 in en past amendementen 16 en 17 aan.

De tekst van het besluit van het amendement 'Zonder Zondebok' (amendement 16) wordt als volgt gewijzigd:

'De tekst van de Algemene beschouwingen van pagina 4 tot en met pagina 7 en de negende zin op pagina 47 paragraaf 1 'Hierbij zoeken we naar een balans in draagkracht in de samenleving en bevolkingsopbouw', uit de Programmabegroting 2020 te halen, met dien verstande deze Algemene Beschouwingen op een later moment als voorstel ter bespreking wordt voorgelegd aan de raad'.

De tekst van het besluit van het amendement 'Buitenspelen dichtbij huis' (amendement 17) wordt als volgt gewijzigd:

- a) Bezuinigingsmaatregel 93 (afbouwen of overdragen van speelplaatsen) uit de programmabegroting te schrappen;
- b) Het schrappen van de maatregel ten laste brengen van de Algemene Reserve;
- c) De programmabegroting dienovereenkomstig aan te passen.

De heer ROUMEN (D66) zegt dat D66 en CDA amendement 7 'Bereikbaar over de IJssel', intrekken en dat D66 samen met de PvdA een nieuw amendement algemene beschouwingen indient.

Amendement Algemene beschouwingen (Amendement 25)

De raad in vergadering bijeen op 12 november 2019, sprekende over de Programmabegroting 2020,

Overwegende:

de beraadslaging tijdens de vergadering;

Besluit:

Beslispunt 1 van het raadsbesluit aan te vullen met de tekst:

'waarbij de algemene beschouwingen van het college het startpunt zijn voor verdere bespreking, verdieping en invulling door de raad'.

De Steeg, 12 november 2019

D66, Erik Roumen; PvdA, Marleen Noorland

De heer ENDEVELD (GL) vraagt in hoeverre amendement 25 verschilt van amendement 16.

De heer ROUMEN (D66) zegt dat er taaltechnisch en inhoudelijk verschil is.

De VOORZITTER ziet dat in het ene geval de tekst eruit gaat en in het andere geval blijft staan. Ook wordt het dictum van het besluit aangevuld.

Mevrouw DIRKS (SP) vindt dat een magere opbrengst van een uur schorsing.

De VOORZITTER neemt daarvan akte en gaat over tot stemming.

De VOORZITTER brengt amendement 1 'Sturen op indiceren' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt amendement 3 'Tijden dagbesteding' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt amendement 4 'Pilot schoonmaakbedrijf' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt amendement 8 'Behoud het klimaat' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt amendement 12 'De bibliotheek voor iedereen' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt amendement 23 'Maatwerk is niet voor iedereen hetzelfde' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt amendement 24 'Beschut werk is een recht en een plicht' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt amendement 2 'Proactief toezicht WMO en jeugdzorg' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt amendement 5 'Geen bezuiniging op armoedebelid' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt amendement 18 'Gelrepass' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt het gewijzigde amendement 10 'Gelijke behandeling' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen, D66. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, ChristenUnie. Met 14 stemmen tegen en 13 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt amendement 11 'Liever sport dan de auto' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt het gewijzigde amendement 14 'Blijven varen' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER stelt het gewijzigde amendement 15 'Verkeerseducatie' aan de orde.

De heer ROUMEN (D66) vraagt of amendement geen motie zou worden.

De heer ENDEVELD (GL) geeft aan dat dit was geopperd door de wethouder, maar dat besloten is er een amendement van te laten, maar wel een ander dekkingsvoorstel te doen.

De heer KROMBERG merkt op dat er staat ten laste brengen van de algemene reserve en wijst erop dat dit incidenteel is, maar dat het gaat over iets structureels.

De heer ENDEVELD (GL) stelt voor om 'algemene reserve' te wijzigingen in 'algemene middelen'.

De VOORZITTER brengt het gewijzigde amendement 15 'Verkeerseducatie' tweede wijziging in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen, VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 27 stemmen voor en 0 stemmen tegen is het voorstel unaniem aangenomen.

De VOORZITTER brengt amendement 20 'Thuis opgehaald' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 8 stemmen voor is het voorstel verworpen. De heren Kuipers (SP) en Bosveld (GPR/B) hebben niet deelgenomen aan de stemming.

De VOORZITTER brengt amendement 22 'Gemeente Rheden overal bereikbaar' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER brengt amendement 6 'Riqq naar nul' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen, VVD, CDA, PvdA, D66. Tegen stemt de ChristenUnie. Met 26 stemmen voor en 1 stem tegen is het voorstel aangenomen.

De VOORZITTER stelt het gewijzigde amendement 16 'Zonder zondebok' aan de orde.

De heer ESKEs (GPR/B) vraagt om een hoofdelijke stemming.

De VOORZITTER brengt het gewijzigde amendement 16 hoofdelijk in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Tegen stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 17 stemmen tegen en 10 stemmen voor is het voorstel verworpen.

De VOORZITTER stelt amendement 25 'Algemene beschouwingen' aan de orde.

De heer ENDEVELD (GL) vraagt om een schorsing.

De VOORZITTER schorst de vergadering.

Er volgt een schorsing van 2 minuten

De VOORZITTER heropent de vergadering en brengt amendement 25 'Algemene beschouwingen' in stemming. Voor stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Tegen stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Met 17 stemmen voor en 10 stemmen tegen is het voorstel aangenomen.

De VOORZITTER meldt dat hij amendement 17 over het hoofd heeft gezien. Ook hier wordt algemene reserve gewijzigd in algemene middelen. Hij brengt het gewijzigde amendement 17 'Gemeente Rheden overal bereikbaar,' tweede wijziging, in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen, VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 27 stemmen voor en 0 stemmen tegen is het voorstel unaniem aangenomen.

De VOORZITTER komt vervolgens toe aan het beslispunt om de begroting vast te stellen, met het gewijzigde dictum in het besluit waar met amendement 25 toe is besloten.

De heer ENDEVELD (GL) blijft grote bezwaren hebben. De algemene beschouwingen blijven staan. GL had graag gezien dat met de ozb en enkele andere dekkingsvoorstellen de ergste klappen zouden zijn opgevangen. Aangezien de grote bezwaren voor GL zijn blijven staan zal GL tegen stemmen.

Mevrouw DIRKS (SP) zegt dat voor de SP hetzelfde geldt. De aangenomen amendementen zijn kruimels en nemen niet echt de pijnlijke maatregelen weg. De SP heeft een andere visie op wat pijnlijke maatregelen zijn en zal tegen de begroting stemmen.

De heer ESKES (GPR/B) zal ook tegen stemmen. Het is fijn dat het college op een aantal punten constructief heeft meegedacht maar hij kan niet hetzelfde zeggen vanuit de raad.

De heer DE LANGE (CDA) is blij met alle werk. Er ligt een uitdagend plan met de noodzaak echt aan de slag te gaan. Hij wenst het college en ambtelijke organisatie veel succes.

De VOORZITTER brengt de begroting in stemming. Voor stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Tegen stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Met 17 stemmen voor en 10 stemmen tegen is de begroting aangenomen.

De VOORZITTER biedt vervolgens de moties aan ter stemming en brengt motie 1 'Naar een betaalbare jeugdzorg' in stemming. Voor stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Tegen stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Met 17 stemmen voor en 10 stemmen tegen is de motie aangenomen.

De VOORZITTER brengt motie 2 'Inkomenstoeslag voor tweeoudergezinnen' in stemming. Voor stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Tegen stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Met 17 stemmen voor en 10 stemmen tegen is de motie aangenomen.

De VOORZITTER stelt de motie 'Veilig naar school' aan de orde.

De heer ENDEVELD (GL) meldt dat door zijn fractie verdeeld zal worden gestemd.

De VOORZITTER brengt motie 3 'Veilig naar school' in stemming. Voor stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Tegen stemmen SP, GPR Burgerbelangen. GroenLinks stemt met 2 stemmen voor en mevrouw Nieuwenhoven stemt tegen. Met 19 stemmen voor en 6 stemmen tegen is de motie aangenomen.

De VOORZITTER brengt de motie 4 'Houd de bibliotheek in Velp open' in stemming. Voor stemmen VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Tegen stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen. Met 17 stemmen voor en 10 stemmen tegen is de motie aangenomen.

De VOORZITTER brengt motie 5 'Houd het veer van Rheden in de vaart' in stemming. Voor stemmen SP, GroenLinks, GPR Burgerbelangen, VVD, CDA, PvdA, D66, ChristenUnie. Met 27 stemmen voor en 0 stemmen tegen is het voorstel unaniem aangenomen.

3. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering.